

o ochraně náj. čís. 85/1923 důvodem ku zvýšení nájemného nad míru obecně přípustnou buď dohodou stran, nebo rozhodnutím soudu, ale nikdy to nemohlo býti zákonným důvodem pro požadování jistiny na zaplacení stavebních nákladů. Jest lhostejno, co bylo žalobkyni podnětem k tomu, že se domáhala vrácení úplaty. Přes to, že žalobní nárok jest důvodem po právu a že, jak se zdá, ani jeho výše a zaplacení ve splátkách není sporné, nemožno toho času ještě ve věci rozhodnouti, neboť žalovaná namítala také nedostatek aktivní legitimace žalobkyně k žalobě, protože prý 30.000 Kč nevyplatila ona, nýbrž její manžel, naproti čemuž žalobkyně tvrdila, že její manžel zaplatil řečenou sumu z jejího příkazu a z jejích peněz. Touto otázkou se nižší soudy nezabývaly a bylo proto nutno oba rozsudky podle § 510 c. ř. s. zrušiti.

Čís. 8508.

Železniční zřízenec, pojištěný podle zákona ze dne 20. července 1894, čís. 168 ř. zák., nemůže opíratí proti železnici náhradní nárok o zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák., nýbrž jen o předpisy §§ 46 a 47 zákona o úrazovém pojištění dělnickém ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zákona na rok 1888.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv I 729/28.)

Žalobce, zaměstnanec bývalé buštěhradské dráhy, utrpěv úraz při posunování vlaku na chebském nádraží, náležejícím společnosti říšských německých drah, domáhal se na této společnosti náhrady škody podle zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce založil svůj nárok na náhradu škody, kterou utrpěl úrazem způsobeným mu jako železničnímu zřízenci býv. buštěhradské dráhy při posunu vlaku na chebském nádraží, na tom, že nádraží patří bavorským státním dráhám (nyní společnosti říšských německých drah), že službu dopravní tam vykonává tato dráha, že se úraz stal na území, které patří této dráze, kde ona svými orgány koná službu, že on k této dráze je cizí osobou a žalovaná mu prý proto ručí za škodu z úrazu podle zákona. Žalobce opíral tedy svůj nárok o zákon o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. z. Podle čl. VII. zákona ze dne 20. července 1894, čís. 168 ř. zák. v doslovu doplněném zákony čís. 363 ř. zák. z r. 1917 a ze dne 10. dubna 1919, čís. 207 sb. z. a n. nevztahuje se zákon o ručení železnic (čís. 67/1869) na železniční zřízence, pojištěné podle čl. I. čís. 1 nebo podle čl. V. mimo případy §§ 46 a 47 zákona o úrazovém pojištění dělnickém, přísluší-li jim nárok na odškodnění podle ustanovení tohoto zákona. Není o tom sporu, že žalobce byl železničním zřízencem, pojiště-

ným podle čl. I. čís. 1 uvedeného zákona. Vždyť také z toho důvodu byl za sporný úraz odškodněn. Proto nemůže opíratí svůj nárok na náhradu škody o zákon o ručení železnic, nýbrž o všeobecné předpisy podle §§ 46 a 47 úraz. zákona. Žalobce však neopírá svůj nárok o všeobecné předpisy podle §§ 46 a 47 úraz. zákona; netvrdí, že mu byl úraz způsoben úmyslně žalovanou drahou podle § 46 úraz. zák., ani zaviněním osob uvedených v § 47 úraz. zák. Proto jeho nárok opřený toliko o zákon o ručení železnic není opodstatněn, ježto tento zákon se naň nevztahuje.

Čís. 8509.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

S hlediska § 1 (3) zák. autom. se vyžaduje, by byl automobil přenechán na určitou dobu nebo až na další opatření do úplné dispozice někoho jiného na základě pevného smluvního poměru, podle něhož podnikatel přejímá i užitky i nebezpečí. Tomu není tak, byla-li sjednána cena za přenechání auta podle počtu cestujících.

Prasknutí pneumatiky jest příhodou, jež tkví v povaze automobilu, v jeho zvláštním způsobu a v nedostatku jeho činnosti ve smyslu § 2 aut. zák.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv I 919/28.)

Žalobce byl dopravován na nákladním automobilu, náležejícím Josefu K-ovi a řízeném Josefem H-em. Za jízdy praskla pneumatika, automobil dostal smyk, převrhl se a žalobce byl poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu jen proti Josefu H-ovi, nikoliv i proti Josefu K-ovi. Odvolací soud nevyhověl odvolání Josefa H-a, k odvolání žalobce uznal žalobní nárok po právu i proti Josefu K-ovi. Důvody: Žalovaný Josef K. bránil se tím: 1. že dne 4. září 1926 uzavřel s Josefem B-em, že přenechá B-ovi nákladní automobil pro jízdu na trh z K. do Ž. a zpět na den 6. září 1926 na jeho vlastní účet a nebezpečí, začož prý mu Josef B. zaplatil smluvených 800 Kč, a že s B-em výslovně smluvil, že mu automobil přenechá k dopravě zboží, nikoli však osob, a že, kdyby si na automobil někdo sedl, za jeho bezpečnost neručí; 2. že škodná událost nastala vinou žalobce, který na zpáteční cestě ze Ž. do K. usnul, při nehodě na pneumatice s auta včas nesekočil, a ani se pevně nedržel, by nespádl. Soud první stolice dospěl k právnímu závěru, že podnikatelem jízdy na trh do Ž. dne 5. září 1926 nebyl vlastník automobilu Josef K., nýbrž Josef B. Z toho dovodil, že podle § 1 (3) autom. zák. není za úraz žalobcův zodpovědným žalovaný Josef K. Avšak neprávem, neboť soud první stolice vzal za zjištěny skutečnosti, z nichž plyne pravý opak. V odůvodnění rozsudku se výslovně uvádí, že soud první stolice vzal na základě nepřisežného seznání žalobce za zjištěno, že se ho před